

**ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Приймальна комісія**

**ПРОГРАМА
додаткового вступного випробування
для вступників на навчання за освітнім ступенем «магістр»
(освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст»)
за спеціальностями 014 Середня освіта (Англійська мова і література) та
035 Філологія (Англійська мова і література)
(на основі ступеня «бакалавр», здобутого за іншою спеціальністю)**

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Загальні відомості. Програма складена відповідно до освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки напряму 01 – Освіта, 03 – Гуманітарні науки, спеціальності – «Англійська мова і література».

Приєм абітурієнтів, які здобули освітній ступінь «бакалавр», проводиться за результатами фахових вступних випробувань. Вони відбуваються у формі тестування.

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань і практичних умінь і навичок для опанування нормативних і варіативних дисциплін за програмою підготовки фахівців ОКР «спеціаліст» та ОС «магістр» спеціальності – « Англійська мова і література».

Вимоги до здібностей і підготовки абітурієнтів. Для успішного засвоєння дисциплін, передбачених навчальним планом для підготовки за ОКР спеціаліст, абітурієнти повинні мати неповну вищу освіту за напрямом підготовки 01 – Освіта, 03 – Гуманітарні науки та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі 01 – Освіта, 03 – Гуманітарні науки. Обов'язковою умовою також є вільне володіння державною мовою.

Студент повинен вміти:

- систематизувати теоретичні положення, висунуті вітчизняними та зарубіжними вченими у галузі іноземної філології;
- використовувати основні методи лінгвістичного аналізу з метою здійснення дослідницької діяльності у галузі сучасної філології, вирішення практичних завдань, пов'язаних з викладанням іноземної мови, здійснення перекладацької діяльності у різних сферах мовного спілкування;
- реферувати наукову літературу;
- реалізовувати навички культури наукового мислення, ясно та логічно висловлювати свої думки як усно, так і письмово;
- самостійно опановувати нові знання, критично оцінювати набутий досвід з позицій останніх досягнень у галузі теорії іноземної філології;
- вільно володіти англійською мовою у сфері монологічного та діалогічного мовлення;
- ясно й логічно висловлювати свої думки в усній і письмовій формі відповідно до умов мовленнєвої ситуації на базі лексичного мінімуму в обсязі програмних вимог 5500-6000 лексичних одиниць, дотримуючись орфоепічних, лексичних, граматичних і стилістичних норм;

- читати й розуміти без словника оригінальний текст підвищеної складності;

- вміти робити комплексний лінгвостилістичний аналіз тексту, виявляючи особливості творчої манери автора, звертаючи увагу на функціонально-стильову приналежність й експресивно-стилістичну забарвленість лексичних одиниць, елементи афективного та експресивного синтаксису, тропи та стилістичні фігури, розкриваючи при цьому функціональну значимість мовних явищ по відношенню до ідейно-художнього змісту тексту та художньо-естетичних намірів автора.

Характеристика змісту програми. Вступний іспит зі спеціальності має за мету перевірку знань, умінь студентів з основних світоглядних теорій та концепцій лінгвістичних дисциплін (теоретичної фонетики, теоретичної граматики, історії мови, лексикології, стилістики, лінгвокраїнознавства) та навичок їх практичного застосування.

2. ПЕРЕЛІК ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН, З ЯКИХ ПРОВОДИТЬСЯ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. Лінгвокраїнознавство (Великобританії)
2. Теоретична фонетика англійської мови
3. Лексикологія англійської мови
4. Історія англійської мови
5. Стилїстика англійської мови.
6. Теоретична граматика англійської мови
7. Теорія і практика перекладу.
8. Методика викладання іноземних мов.

3. ТЕМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

ЛІНГВІСТИЧНИЙ БЛОК ПИТАНЬ

Лінгвокраїнознавство (Великобританії)

1. Лінгвокраїнознавства як наука.
2. Реалії в англійській мові.
3. Лексика з конотативним та фоновим значенням в англійській мові.
4. Великобританія. Географічне положення. Клімат.
5. Державний та політичний устрій. Британська конституція та її особливості.
6. Королівська влада та її роль у сучасній Великобританії.
7. Система освіти Великобританії.
8. Сучасний Лондон – центр Великобританії.
9. Національні свята Великобританії. Традиції та звичаї.
10. Культурне життя Великобританії. Музеї та картинні галереї.

Теоретична фонетика англійської мови

1. Фонетика як наукова дисципліна. Предмет фонетики. Зв'язок фонетики з іншими дисциплінами.
2. Теорія фонем. Фонема, алофон, звук.

3. Система сегментних приголосних фонем англійської мови, принципи класифікації. Модифікація англійських приголосних у мовленні.
4. Система англійських голосних фонем. Принципи класифікації.
5. Склад. Проблеми складоподілу.
6. Асиміляція, поняття обов'язкової асиміляції.
7. Акцентна структура мовних одиниць в англійській мові. Поняття словесного наголосу, типи наголосу. Наголос в простих, похідних, складених словах та в фразеологічних зворотах.
8. Інтонація та її компоненти.
9. Орфоепічна норма. Національні, регіональні та соціальні варіанти вимови.
10. Відмінності між вимовою у Великобританії та США.

Лексикологія англійської мови

1. Предмет вивчення лексикології. Мова як історичний феномен.
2. Взаємовідносини між лексикологією та іншими галузями лінгвістики (фонетикою, граматику, стилістикою, історією мови та ін.).
3. Основні типи англійських словників.
4. Слово як лексична одиниця.
5. Складові англійського лексикону (етимологічні джерела мови).
6. Семантика слова і типи семантичних змін. Лексичне та граматичне значення слова.
7. Принципи класифікації лексики в англійській мові.
8. Полісемія та моносемія.
9. Морфологічна структура англійського слова і словотворення.
10. Продуктивні засоби словотворення.
11. Непродуктивні засоби словотворення.
12. Омоніми, їх походження та класифікація.
13. Синоніми та їх класифікація.
14. Антоніми та способи їх утворення.
15. Евфемізми.
16. Британський та американський варіанти англійської мови (відмінності в фонетиці, правописі, граматиці та словнику).
17. Запозичення в англійській мові та фактори їх виникнення.
18. Фразеологія. Теоретичні та методологічні проблеми фразеології.
19. Загальна характеристика і класифікація фразеологічних одиниць.
20. Взаємовідносини формальної і неформальної лексики в сучасній англійській мові.

Історія англійської мови

1. Предмет історії мови. Порівняльно-історичний метод.
2. Сучасні германські мови, їх розповсюдження і класифікація.
3. Давньогерманські мови, їх класифікація та найважливіші писемні пам'ятки.
4. Особливості розвитку фонетичної та морфологічної системи давньогерманських мов.
5. Проблема періодизації історії англійської мови.

6. Писемність англійської мови давнього періоду.
7. Системи голосних та приголосних давньоанглійського періоду.
8. Морфологічний устрій англійської мови давнього періоду.
9. Система дієслів у давньоанглійській мові. Претерито-презентні та суплетивні дієслова у англійській мові давнього періоду. Зародження аналітичних дієслівних форм у давньоанглійській мові.
10. Особливості порядку слів та будова складних речень в англійській мові давнього періоду.
11. Словниковий склад давньоанглійської мови. Запозичення в англійській мові давнього періоду.
12. Середньоанглійські місцеві діалекти, їх географічне розповсюдження та основні писемні пам'ятки.
13. Виникнення та поступове становлення лондонського діалекту як національної англійської мови у зв'язку з процесом складання англійської нації.
14. Орфографія середньоанглійського періоду.
15. Зміни системи голосних та приголосних в середньоанглійський період.
16. Завершення розпаду іменної класифікації за основами. Уніфікація вираження форм числа. Втрата граматичного роду у середньоанглійський період.
17. Зміна ступенів порівняння у середньоанглійський період. Виникнення аналітичних форм ступенів порівняння.
18. Становлення артикля в середньоанглійський період.
19. Розвиток форм перфекта, майбутнього часу та пасиву в середньоанглійський період. Зародження форм Continuous.
20. Зміна способів вираження синтаксичних відносин у середньоанглійський період.
21. Зміни словникового складу англійської мови у зв'язку із змінами життя Англії у XII-XV століттях.
22. Зміни в системі словотвору у середній період.
23. Французькі та скандинавські запозичення та їх роль у поповненні словникового складу англійської мови середнього періоду.
24. Формування англійської національної мови. Введення книгодрукування. Збереження місцевих діалектів. Виникнення професійних жаргонів та арго.
25. Розвиток літературної мови у XVII-XVIII століттях. Поява граматистів та орфоепістів.
26. Виникнення різноманітних стилів літературної мови. Демократизація літературної мови у XIX столітті.
27. Система орфографії новоанглійського періоду.
28. Зміна системи голосних та приголосних у новоанглійський період.
29. Зміни в системі іменників та займенників у новоанглійський період.
30. Зміни у словниковому складі у зв'язку із змінами життя в Англії в XVI-X століттях. Поповнення словникового складу шляхом запозичення з різних мов у новоанглійський період.

Стилістика англійської мови.

1. Питання та завдання стилістики.

2. Вихідні і основні поняття стилістики.
3. Фонетичні засоби стилістики.
4. Графічні засоби стилістики.
5. Стилiстичні прийоми використання іменників.
6. Стилiстичні прийоми використання прикметників.
7. Стилiстичні прийоми використання займенників.
8. Стилiстичні прийоми використання дієслів.
9. Художній стиль.
10. Офіційно-діловий стиль.
11. Публіцистичний стиль.
12. Науковий стиль.
13. Розмовний стиль.
14. Фігури кількості.
15. Фігури якості.
16. Фігури тотожності.
17. Фігури протилежності.
18. Фігури нерівності.
19. Стилiстичні прийоми синтаксису.
20. Стилiстичне використання фразеології.

Теоретична грамати́ка англійської мови

1. Теоретична грамати́ка як лінгвістична дисципліна. Предмет. Методи. Термінологія.
2. Мова і мовлення.
3. Одиниці мови, їх поділ на сегментні та надсегментні.
4. Сегментні рівні мови, їх структурні властивості та функціональний зміст.
5. Слово і речення. Рівень тексту як галузь функціональної маніфестації знакових одиниць мови.
6. Слово і морфема. Проблема визначення слова.
7. Традиційна класифікація морфем.
8. Граматична форма і граматична категорія слова. Типи синтетичних і аналітичних граматичних форм.
9. Граматичні класи слів. Поняття класу слів. Клас слів і підклас слів.
10. Дієслово. Морфологічна структура дієслова. Граматичні характеристики дієслова. Функції дієслова у реченні.
11. Дієслово. Основні форми дієслова. Категорії особи, числа, способу, стану.
12. Дієслово. Безособові форми дієслова. Проблема категорій виду, стану і часу.
13. Іменник. Морфологічна структура іменника. Класифікація іменників. Функції іменника в реченні. Категорія числа, роду, відмінка.
14. Поняття артикля. Неозначений артикль. Означений артикль. Відсутність артикля.
15. Прикметник. Морфологічна структура прикметника. Класифікація прикметників. Функції прикметників у реченні.
16. Прикметник. Ступені порівняння прикметників.

17. Прислівник. Морфологічна структура прислівника. Ступені порівняння. Класифікація прислівників.

18. Займенник. Особові, присвійні, зворотні та взаємні займенники. Категорія числа, відмінка. Функції в реченні.

19. Займенник. Вказівні, питальні, відносні та сполучні займенники. Категорія числа, відмінка. Функції в реченні.

20. Речення і словосполучення.

21. Просте речення. Поділ простого речення за його складовими.

22. Комунікативні типи речень.

23. Складнопідрядне речення. Класифікація за типами підрядних речень.

24. Складносурядне речення. Підрядний і сурядний, сполучниковий і безсполучниковий зв'язок.

25. Текст. Поняття синтаксису тексту. Синтаксичний аспект монологічного і діалогічного текстів. Текст і контекст.

Теорія і практика перекладу.

1. Типи перекладу відповідно до одиниці перекладу і ступеня достовірності оригіналу.

2. Різновиди літературного перекладу залежно від функціонально-стильової належності текстів.

3. Формальна відповідність одиниць перекладу та її різновиди.

4. Проблема еквівалентності у перекладі та критерії об'єктивної оцінки перекладу як результату.

5. Інтернаціоналізми термінологічного характеру. Принципи ідентифікації інтернаціоналізмів.

6. Інтернаціоналізми та псевдоінтернаціолізми. Передача лексичних значень багатозначних інтернаціоналізмів у перекладі.

7. Структурно-семантичні різновиди англійських означень і їх переклад українською мовою. Складні, фразові, обернені означення, включаючи епітети та безсполукові атрибутивні комплекси в перекладі українською мовою.

8. Способи передачі англійських фразеологізмів у перекладі.

9. Розгляд фразеологізмів у рамках формальної відповідності та еквівалентності. Структурна і функціональна еквівалентність фразеологізмів. Синонімічні варіанти.

10. Трансформації в перекладі. Види та способи трансформування.

Методика викладання іноземних мов.

1. Методика як навчальна, наукова та практична дисципліна. Зв'язки методики з іншими науками.

2. Цілі, завдання і підходи до навчання іноземної мови. Формування автономії учня як ціль навчання іноземної мови.

3. Комунікативна компетенція як результат навчання іноземної мови. Предметний аспект змісту навчання.

4. Оцінювання і контроль у навчанні іноземних мов.

5. Особливості навчання лексики.

6. Навчання аудіювання (розуміння) та читання як основних видів мовленнєвої діяльності.

7. Навчання говоріння та письма як основних видів мовленнєвої діяльності.

8. Поняття принципу навчання іноземної мови. Діалектичні та психологічні принципи.

9. Поняття методу навчання іноземних мов. Спеціально-дидактичні методи навчання.

10. Поняття методу навчання іноземних мов. Загально-методичні та загально-дидактичні методи.

11. Поняття принципу навчання іноземних мов. Власне методичні та лінгвістичні принципи навчання іноземних мов.

12. Зміст навчання іноземної мови: визначення, принципи відбору та характеристика основних компонентів змісту навчання іноземних мов.

13. Особливості навчання граматики.

14. Особливості навчання фонетики.

15. Організація форми навчання іноземних мов, їх типи. Урок з мовної практики, його структура, аналіз та планування. Самостійна робота та позакласна діяльність.

Перелік тем розмовної практики, які виносяться на іспит

- Personal Identification . Appearance and character. Interests and hobbies.
- Family life . Family relations. Marriage and wedding. Bringing up children.
- Homes and Housing . Living conditions. Accommodation. Household chores.
- Meals and Cooking . Food and drink. Eating and drinking habits. Eating out.
- Shopping . Types of shops. Money, payment and prices. Clothes and fashion.
- Seasons and Weather . Weather forecast.
- Students ' Life and Studies. University studies. Students' day off.
- Urban and Rural Life . Native town / village.
- Health . Diseases and health problems. Visiting a doctor. Health service. Keeping fit. Healthy lifestyles.
- Leisure and Sports . Summer and winter sports. Sports and games. Weekend activities and holidays. Olympic Games.
- Travelling . Public transport. Travelling by air, sea, rail or car. Hitch-hiking and cycling.
- Theatre . A visit to a theatre. The history of the theatre. Cinema. The history of cinema. TV and cinema, their impact on people. My favorite actor/ director/ film. Film reviews.
- English in the World . World Englishes.
- Language rights. Special English. The future of English. Language policy.
- Choosing a Career . Work and employment. My future profession.
- Art . Trends in art. Museums. My favourite painter.
- Music . Trends and genres in music. Preferences in music.
- Environment . Wildlife and the environment. Environmental problems and solutions. Environmental protection. World ecological movements.
- Political System . Government. Elections, political parties and movements. Current national and international political trends.
- Mass Media . The press. Radio and television.

· New information technologies and modern means of communication. The Internet. Communication with E-pals. Netiquette.

· Law and crime . Courts and trials. Criminals. Law enforcement. Human rights. The Constitution.

· Education . Types of schools. Discipline in schools. Class management. Higher Education. The system of higher education. Universities.

ГРАМАТИЧНИЙ МІНІМУМ МОРФОЛОГІЯ

Іменник. Іменники загальні, власні, із значенням конкретності, абстрактності, збірності. Однина і множина іменників. Способи утворення множини. Іменники, що не змінюються за числами. Правопис деяких форм множини. Відмінок. Моделі відмінкових словоформ та їх вживання. Вираження роду іменників, які означають істот. Функції іменника у реченні.

Артикль. Морфологічна і комунікативна функції означеного та неозначеного артикля, значуща відсутність артикля. Синтаксична функція артикля. Основні випадки вживання артикля з іменниками різних семантичних груп. Вживання артикля з іменниками у присвійному відмінку. Особливості вживання артикля з іменниками, що визначаються певними рикметниками, займенниками або числівниками (most, few, little, another, the other, a second, the second, last, next і т.п.). Вживання артикля з іменниками, що визначаються зворотами різних типів.

Прикметник. Якісні та відносні прикметники. Утворення ступенів порівняння якісних прикметників: синтетичний та аналітичний способи.

Суплетивні словоформи. Моделі порівняльних зворотів. Функції прикметника в реченні. Субстантивація прикметників.

Прислівник. Класифікація прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників. Суплетивні форми. Семантичні відмінності прислівників типу highly — high. Місце і функції прислівника в реченні.

Числівник. Кількісні та порядкові числівники, їхнє місце в реченні. Кількісні числівники: від 1 до 100, прості, похідні, складні. Числівники hundred, thousand, million. Вживання артиклів з числівниками. Субстантивація кількісних числівників. Порядкові числівники і творення їх. Вживання артикля з порядковими числівниками. Дробові числівники. Дати, номери телефонів тощо.

Займенник. Розряди займенників: особові, присвійні, зворотні, означальні, взаємні, вказівні, питальні, неозначені, відносні, сполучникові, заперечні. Функції займенників і зв'язок їх з повнозначними частинами мови. Особові займенники: вираження категорій особи, числа, відмінка; поділ на родові класи; називний та об'єктний відмінки. Присвійні займенники: неспівпаданя у їх вживанні в англійській та українській мовах; вживання абсолютної форми присвійних займенників. Зворотні: емоційне вживання; їх місце у реченні. Вказівні займенники: використання їх у функції заміників іменника; семантична різниця it і this. Питальні займенники: вживання їх для утворення займенникових питань (спеціальні питання); семантична різниця між what-which; who-what; who-which. Відносні займенники: вживання who для визначення осіб, which – для предметів і тварин і that в обох випадках; різниця

між відносним займенником *that* і поєднальним *what*. Неозначені займенники: вживання *some* і *any* та їх похідних у питальних і заперечних реченнях; використання слова *one* як субстантивного займенника.

Дієслово. Розряди дієслів: повнозначні, допоміжні, дієслова-зв'язки, модальні. Валентність дієслів: неперехідні і перехідні, неперехідні значення прямо-перехідних дієслів типу *to open* "відчиняти, відчинятись". Моделі основних словоформ правильних і неправильних дієслів. Спосіб: дійсний, наказовий.

Парадигма англійського дієслова: формування, значення та особливості вживання граматичних часів активного і пасивного стану. Трансформація прямої мови в непряму; правила узгодження часів; відсутність узгодження часів при вираженні загальновідомих істин в означальних і порівняльних реченнях.

Поняття про безособові форми дієслова: інфінітив, герундій, дієприкметник.

Інфінітив. Дієслівні та іменні ознаки. Форми інфінітиву та їх вживання. Так званий *bare infinitive*. Функції інфінітиву. Предикативні конструкції з інфінітивом: складний додаток з інфінітивом, складний підмет з інфінітивом, синтаксичні комплекси з прийменником *for*.

Герундій. Дієслівні та іменні ознаки. Форми герундію та їх вживання. Функції герундія. Відмінність герундія від дієслівного іменника. Предикативні конструкції з герундієм.

Дієприкметник. Дієслівні, ад'єктивні та адвербіальні ознаки. Форми *Participle I* та їх вживання. Функції дієприкметника. Відмінність дієприкметника від герундія. Предикативні конструкції з дієприкметником: складний додаток, складний підмет, номінативна абсолютна конструкція, прийменникова абсолютна конструкція; предикативні конструкції з випущеним дієприкметником. Форми *Participle II*, функції означення, предикатива, обставини. Категорія способу дієслова як граматичне вираження модальності. Умовний спосіб : *Subjunctive I*, *Subjunctive II*, *the Conditional Mood*, *the Suppositional Mood*. Вживання *Subjunctive II* в простих реченнях, які виражають побажання, пораду, перевагу; в підрядних підметових реченнях, що починаються з "It's high time...", в підрядних присудкових реченнях, в додаткових підрядних реченнях після виразу "I wish", в підрядних реченнях обставин, в підрядних реченнях нереальних умов. Типи умовних речень. Вживання *Conditional Mood* в простих та складних реченнях. Вживання *Suppositional Mood* в підрядних підметових реченнях, які вводяться зворотом із займенником *it* та в підрядних додаткових реченнях після дієслів, що означають прохання, вимогу, пораду; в підрядних додаткових реченнях після виразів турботи і страху та в підрядних реченнях мети. Особливості вживання *Subjunctive I*. Модальні дієслова. Засоби вираження модальності: лексичні, лексико-граматичні і граматичні. Модальні дієслова *can/could*, *may/might*, *must*, *shall*, *should*, *ought*, *will*, *would*, *need*, *dare*, їх вживання з різними формами інфінітива для вираження сумніву, подиву, докору, прохання, наказу, припущення, наміру, дозволу, поради, побажання, необхідності, можливості, впевненості тощо. Модальні вирази *to have to*, *to be to*. Вживання модальних дієслів в реченнях з подвійним запереченням.

Прийменник. Прості, похідні, складні та фразові прийменники. Класифікація прийменників за значенням. Правила вживання та місце прийменників у реченні.

Сполучник. Прості, похідні, складні, фразові, парні, сурядні та підрядні. Асиндетон.

Вигук. Непохідні і похідні вигуки.

Модальні слова. Основні групи модальних слів та вставна функція їх.

Частка. Зв'язок частки з іншими частинами мови. Семантичні групи часток. Слова ствердження та заперечення. Творення різних частин мови за допомогою афіксації, конверсії, словоскладання тощо.

СИНТАКСИС

Словосполучення. Основні моделі словосполучень з іменником: прикметник + іменник; іменник у загальному відмінку + іменник; іменник + прийменник + іменник; іменник + прикметник + іменник або герундій; іменник у присвійному відмінку + іменник; іменник + інфінітив з часткою *to*; числівник + іменник; прислівник + іменник. Основні моделі словосполучень з дієсловом: дієслово + іменник або займенник; дієслово + прийменник + іменник або займенник; дієслово + прислівник; дієслово + інфінітив з часткою *to* або без неї; дієслово + герундій. Основні моделі словосполучень з прикметником: прислівник + прикметник; прикметник + прийменник + іменник або займенник.

Речення. Речення як складовий елемент монологічного та діалогічного мовлення. Просте речення. Моделі основних комунікативних типів: розповідне речення, питальне, спонукальне. Порядок слів у простому розповідному реченні. Основні типи питальних речень: загальне запитання, спеціальне запитання, альтернативне запитання, розділове запитання. Порядок слів у різних типах питальних речень. Спонукальне речення категоричне та некатегоричне. Заперечне спонукальне речення. Окличні речення. Засоби вираження емоційності: інтонація, порядок слів, вигук. Емфатичне вживання допоміжних та службових дієслів. Прості непоширені та поширені речення. Односкладні речення. Характерні еліптичні речення вживані в розмовній мові. Члени речення. Головні та другорядні члени речення; група підмета та група присудка. Двоскладне речення. *Підмет*, способи вираження підмета. Особове, неозначено-особове, безособове; речення з вказівним *it* і *there*. *Присудок*: простий, дієслівний складний, іменний складний. Узгодження присудка з підметом. Другорядні члени речення: означення, додаток, обставини місця, часу, причини, мети, способу дії. *Додаток*: способи вираження додатка; прямий додаток; прийменниковий додаток; складний додаток як вторинна предикативна конструкція. Способи вираження складного додатка. *Означення*: способи вираження означення; складне означення. *Обставина*: семантичні типи обставин; способи вираження обставин; складна обставина; місце обставини в реченні. *Відокремлені члени речення*: синтаксичне відокремлення; вторинна предикативна якість відокремлених членів речення; відокремлене означення; відокремлена обставина; відокремлена прикладка. *Прикладка*: відокремлена прикладка; місце прикладки в реченні; невідокремлена прикладка. *Однорідні члени речення*. Сполучникове зв'язання однорідних членів: єднальне, розділове, протиставне. Безсполучниковий зв'язок.

Пряма та непряма мова. Послідовність і узгодженість часів у непрямій мові. Узгодження часів. Особливості вживання займенників і прислівників у конструкціях непрямой мови. Комунікативні типи речень у непрямій мові. Вільне перетворення прямих висловлювань у непрямі. Зіставлення граматичних явищ англійської та української мови. Функція порядку слів. Інверсія. Граматична і емфатична інверсія. Узгодження між підметом і присудком. Синтаксис складного речення. Основні засоби вираження зв'язків між частинами складного речення. Перехідні випадки між сурядністю і підрядністю. Типи складносурядних речень. Сурядний зв'язок: сполучники єднальні, протиставні, розділові. Деякі особливості їх вживання. Види складнопідрядних речень. Типи підрядних речень: підрядне підметове, предикативне, підрядне додаткове, описове означальне підрядне речення, обставинні підрядні речення (місця, часу, причини, мети, наслідку, умовні, допустові, порівняльні, підрядні речення ступеня, способу дії). Вставне підрядне речення. Підрядний зв'язок. Сполучні слова. Деякі особливості вживання сполучників сурядних, підрядних і сполучних слів. Емфатичні складні речення. Найголовніші правила пунктуації.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Аракин В. Д. История английского языка / В. Д. Аракин. – М., 1985.
2. Арнольд И. В. Лексикология современного английского языка / И. В. Арнольд. – Л., 1973.
3. Бацевич Ф. С. Основы коммуникативной лингвистики / Ф. С. Бацевич. – К., 2004
4. Блох М. Я. Теоретические основы грамматики / М. Я. Блох. – М.: Высшая школа, 1986.– 160 с.
5. Бондарко А. В. Функциональная грамматика / А. В. Бондарко. – Л.: Наука, 1984. – 133с.
6. Вейхман Г. А. Новое в грамматике современного английского языка / Г. А. Вейхман. – М.: Изд-во «Астрель», 2002. – 544с.
7. Зацний Ю. А. Розвиток словникового складу сучасної англійської мови / Ю. А. Зацний. – Запоріжжя, 1998.
8. Иванова И. П. История английского языка / И. П. Иванова, Л. П. Чахоян. – М., 1976.
9. Иванова В.П. Теоретическая грамматика современного англійського языка / В. П. Иванова, В. В. Бурлакова, Г. Г. Почепцов. – М.:Высш. шк., 1981.
10. Кочерган М.П. Загальне мовознавство / М.П. Кочерган. - Київ: Академія, 1996 - 288 с.
11. Левицкий А. Е. Функциональные подходы к классификации единиц современного английского языка / А. Е. Левицкий. – К, 1998.
12. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови / В. Ю. Паращук. –Винниця. 2004.
13. Расторгуева Т. А. Очерки по исторической грамматике английского языка / Т. А. Расторгуева. – М., 1989.

14. Хрестоматия по английской филологии [сост. О. В. Александрова.] – М.: Высшая школа, 1991.
15. Bloch M. Y. A Course in Theoretical English Grammar / M. Y. Bloch. – М.: Vysshaja shkola, 1983 – 383 p.
16. Greenbaum S. A Student's Grammar of the English Language / S. Greenbaum, R. Quirk. – L.: Longman, 1990.
17. Halliday M. A. An Introduction to Functional Grammar / M. A. Halliday. – L.: Edward Arnold, 1990. – 387 p.
18. Ilyish B. The Structure of Modern English / B. Ilyish . – L.: Prosveshchenie, 1971.
19. Iofik L. I. Readings in the Theory of English Grammar / L. I. Iofik, I. P. Chachoyan. – L.: Prosveshchenie, 1972. – 219 p.
20. Khaimovich B.S. A Course in English Grammar / B. S. Khaimovich, B. I. Rogovskaya. – М.: Vysshaja shkola, 1967. – 298 p.
21. Kobrina N. A., Korneyeva E. A. An Outline of Modern English Syntax / N. A. Kobrina, E. A. Korneyeva. – М.: Higher School Publ. House, 1965. – 210 p.
22. Longman Grammar of Spoken and Written English [Biber D., Johansson S., Leech G., Conrad S., Finegan E.]. – Pearson Education Ltd., - 1999. – 1204 p.
23. O'Grady W. Contemporary Linguistics / W. O'Grady, M. Dobrovolsky , M. Aronoff. – N.Y.: St. Martin's Press, - 1997. – 710 p.
24. Oxford Advanced Learner's Dictionary. – 6th ed. – Oxford University Press, 2004. – 1540 p.
25. Verba Lydia History of the English Language / L. Verba. - 2004.